

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a Gobert, Fest és Társai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Krisch Imre ügyvéd) által képviselt **felperesnek** a Süsslecz Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Süsslecz László ügyvéd) által képviselt alperes ellen 8.290.800,- Ft és járulékainak megfizetése iránti perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2009. március 18. napján meghozott G.20.941/2008/9. számú ítélete ellen a felperes részéről 10. sorszámmal előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét megváltoztatja, kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 8.290.800,- (Nyolcmillió-kettőszázkilencvenezer-nyolcszáz) Ft-ot és ennek 2008. július 30-tól a kifizetésig járó a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatát, valamint 1.500.000,- (Egymillió-ötszáz ezer) Ft első- és másodfokú perköltséget, viselje továbbá a perben felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 250.000,- Ft perköltséget.

Határozata indokolásában megállapította, hogy a peres felek között a szóbeli megállapodás, a 2008. május 23-i felperesi árajánlat, továbbá a május 23-án kelt alperesi megrendelés alapján 2008. május 30-i szállítási és a szállítástól számított 60 napos fizetési határidővel szállítási szerződés jött létre a "A" termékek tekintetében, 8.290.800,- Ft ár meghatározása mellett. A felperes képviselőjében eljáró "B" (magyarországi kereskedelmi vezető) és az alperes képviselőjében eljáró "C" (ügyvezető igazgató) szóbeli megegyezésük szerint a fizetési határidő időtartamára az alperes részére elállási jogot biztosítottak. Az alperes a leszállított termékeket 2008. május 29-én átvette, majd visszaküldte a felpereshez. Június 23-án kelt levelében az elállását azzal az indokkal jelentette be, hogy az a vevő, akinek az

alperes szállította volna a terméket, csődeljárás alá került, így más vevő hiányában a vételárat az alperes nem tudja kiegyenlíteni.

A megyei bíróság ítélete jogi indokolásában mindenekelőtt - az EBH 2003.887. számú eseti döntésre utalással - kiemelte, hogy a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét a saját cégneve alatt működő jogalanynak kell tekinteni.

Rámutatott, hogy az alperesnek a keresettel szembeni védekezésére figyelemmel bizonyítania kellett, hogy szóbeli megállapodással elállási jog került kikötésre a szerződésben.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a Gk. 16. számú állásfoglalás a jogszabályon alapuló elállási jogra irányuló rendelkezések értelmezését szolgálja, de a szerződéses elállási jog kapcsán is irányadónak tekintendő. Az állásfoglalás b.) pontja szerint az elállási nyilatkozat jogcíme meg is változtatható, míg a c.) pontja értelmében az elállás célja az, hogy a megrendelő a számára feleslegessé vált dolog átvételére ne legyen köteles.

Az elsőfokú bíróság **"B"** nyilatkozata, továbbá **"C"** tanúvallomása alapján bizonyítottnak ítélte, hogy a felperes az alperesnek elállási jogot engedett a szerződésben. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint annak a körülménynek, hogy a szerződéskötéskor a felperest képviselő **"B"** időközben az alperes ügyvezetője lett, míg az ügyletkötéskor alperest képviselő **"C"** ügyvezető igazgatói tisztsége időközben megszűnt, csupán annyiban van jelentősége a perbeli jogvita elbírálása során, hogy **"B"**, mint az alperes képviselője a jóhiszemű pervitelre, **"C"** tanú pedig a hamis tanúzás törvényi következményeire történt figyelmeztetést követően tette meg nyilatkozatát.

Az egybehangzó nyilatkozatukkal szemben az elállási jog kikötésének megcáfolására nem alkalmas az a körülmény, hogy az alperes sem az elállási nyilatkozat írásbeli közlése, sem pedig a peren kívüli írásbeli egyeztetés során nem hivatkozott szerződésen alapuló elállási jogra. Az elállási jog gyakorlása során nem az elállás jogcímét, hanem annak tényét kell közölni. Az alperes 2008. június 23-i írásbeli elálló nyilatkozata a szükséges formai és tartalmi követelményeknek megfelelt. A leszállított termékek a felpereshez visszakerültek.

Az alperes elállása a Ptk. 320. §. (1) bekezdése szerint a szerződést felbontotta.

Az elsőfokú bíróság az alperes **"D"** tanúkénti kihallgatása, továbbá okirat csatolása iránti bizonyítási indítványát elkésztettségük mellett arra hivatkozással utasította el, hogy azok a szerződésen alapuló elállási jog létrejötté tekintetében közvetlen peradatot nem szolgáltatottak volna, a felperes pedig **"B"** esetében a képviseleti jogkör túllépésére kifejezett bírósági felhívás ellenére sem kívánt hivatkozni.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet kereseti kérelme szerinti megváltoztatását, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új tárgyalásra és új határozat meghozatalára utasítását kérte.

A fellebbezés szerint a megyei bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül és a logika szabályaival ellentétesen mérlegelte.

Megalapozatlanul ítélte bizonyítottnak, hogy a felek között az elállási jog vonatkozásában szóbeli megállapodás jött létre.

"C" és **"B"** nyilatkozatainak bizonyító erejét tévesen ítélte meg, nem megfelelően mérlegelte azt a körülményt, hogy az alperes jelenlegi ügyvezetője a szerződéskötéskor a felperes munkavállalójaként képviselte a felperest. Ez az összefonódás alapvetően

kérdőjelezi meg az alperesi oldalról meghallgatott személyek elfogulatlanságát. A nyilatkozataikban foglaltak kétely nélküli elfogadására nem szolgálhat elegendő indokul az az elsőfokú ítéletben rögzített álláspont, hogy ellenkező esetben az alperesi képviselő rosszhiszemű pervitelt, "C" tanú pedig hamis tanúzást valósított volna meg.

Rámutatott a felperes, hogy tévesen értékelte az elsőfokú bíróság a Gk. 16. számú állásfoglalás c.) pontjában foglaltakat, hisz a perbeli esetben a szolgáltatás átadása és átvétele megtörtént, ezt követően az alperes elállási jogot már nem gyakorolhatott.

A felperes kiemelte, hogy "B", valamint "C" nyilatkozatai ellentmondásosak, mindemellett nem értékelte az elsőfokú bíróság kellő súllyal azt a körülményt, hogy az első tárgyalási határnapig keletkezett írásbeli levelezés során az alperes még csak utalás szintjén sem említette a felek között írásban megkötött szerződés szóbeli, az elállási jogra vonatkozó kiegészítését. Utalt arra is, hogy az alperes jogi képviselője az állásfoglalását tartalmazó levélben az alperes esetleges kártérítési felelősségének fennállását említette meg, ez a körülmény is azt erősíti meg, hogy szerződéses elállási jog kikötésére nem került sor.

Sérrelmezte a felperes, hogy az elsőfokú bíróság nem is kísérelte meg tisztázni "B" és "C" egymásnak is ellentmondó állításait.

A bíróság nem értékelte kellő súllyal a felperes által előállított tanúk vallomását, amelyből megállapítható, hogy a felperesnél - az alperesi érveléssel ellentétben - nem volt szokásos üzleti gyakorlat az elállási jog biztosítása.

A bíróság elmulasztotta tisztázni, hogy mikor került sor az állítólagos szóbeli megállapodás megkötésére. Amennyiben a szerződés megkötésével egyidejűleg, úgy értékelnie kellett volna, hogy a kikötést a felek miért nem rögzítették írásban. Amennyiben azonban későbbi időpontban került sor az elállási jog biztosítására, úgy pedig azt kellett volna vizsgálni, hogy mi volt az az új körülmény, amely a szerződés módosítását tette indokolttá.

A fellebbezés támadta a perköltséggel kapcsolatos rendelkezéseket is. Álláspontja szerint az alperes a perre nyilvánvalóan okot adott, hisz csak az első tárgyaláson állt elő azon védekezésével, amely alapján az elsőfokú eljárásban pernyertes lett.

A fellebbezési eljárás során kifogásolta, hogy a megyei bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat nem összefüggéseiben és összességében értékelte, mikor több esetben arra utalt, hogy önmagában miért nem tulajdonított jelentőséget valamely körülménynek. Becsatolta azt a taggyűlési jegyzőkönyvet, amely alapján "C" üzletrész eladása átvezetést nyert a cégnyilvántartásban, kiemelve, hogy az okiratban foglalt határozatok dátuma 2009. március 18. helyett május 25.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Hangsúlyozta, hogy az alperesi képviselő a rosszhiszemű pervitel, "C" pedig a hamis tanúzás törvényes következményeire való figyelmeztetés mellett tette meg nyilatkozatát, ezek figyelembevétele nem mellőzhető, a felekhez való kapcsolatuk, vallomásuk tartalma a Pp. 206. (1) bekezdése szerint mérlegelendő. (BH.1999.260.)

Csatolta az alperes cégkivonatát, mely a fellebbezéssel ellentétben igazolja, hogy "C" 2009. március 18-án megvált üzletrésztől.

Az alperes álláspontja szerint **"B"** és **"C"** nyilatkozatai a szerződés létrejötte és tartalma tekintetében egymásnak nem ellentmondóak, szemben **"E"** és **"F"** vallomásaival. Utóbbiak egyébként a konkrét ügylet tartalmáról érdemi információval nem tudtak szolgálni.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint alapos.

A megyei bíróság a per eldöntéséhez szükséges körben lefolytatta a bizonyítási eljárást, a beszerzett peradatokat azonban az ítéletábra álláspontja szerint nem megfelelően, nem a maguk összességében értékelte, így - jelentős körülmények nem kellő súlyú figyelembevételére folytán - tévesen foglalt állást akként, hogy az alperes a perben reá háruló bizonyítási kötelezettségének eleget tett, azaz igazolta, hogy a felek közötti szállítási szerződésben az alperes által hivatkozott tartalommal elállási jog kikötésére került sor. E tekintetben az ítéletábra az alábbiakat emeli ki.

A perben rendelkezésre álló írásbeli szerződéses nyilatkozatok (felperesi ajánlat és annak elfogadása) nem rögzítenek olyan tartalmú megállapodást, mely alapján az alperest a felperesi áru leszállítását és átvételét követően elállási jog illetve volna meg.

A Pp. 164. §. (1) bekezdése alapján az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felek között szóban létrejött a szerződés ilyen tartalmú kiegészítése.

Az elsőfokú bíróság ezt az ügyletkötéskor még a felperes képviselőjében, míg a per során az alperes ügyvezetőjeként eljáró **"B"** nyilatkozata, valamint az ügyletkötéskor az alperes képviselőjeként eljáró **"C"** tanúvallomása alapján ítélte bizonyítottnak.

Ahogy a felperes arra rámutatott, ezen nyilatkozatok bizonyító erejének megítélése körében nem mellőzhető a nyilatkozatot tevő személyek, valamint az alperes közti érdekösszefonódás figyelembevételére. A per során **"B"** az alperes ügyvezetőjeként nyilatkozott arról, hogy a felperes képviselőjében eljárva milyen szóbeli szerződéses nyilatkozatot tett, **"C"** tanú pedig az elsőfokú eljárás során - saját nyilatkozata szerint 2009. március 18-ig, azaz tanúvallomása megtételéig - az alperes tagja volt. Az alperessel fennálló érdekazonosságuk tehát nyilvánvaló. Az általuk előadottak tehát ennek figyelembevételével értékelendők.

Megállapítható, hogy a pert megelőző írásbeli egyeztetés során jogi képviselővel eljáró alperes az elállási jog gyakorlásával kapcsolatosan - ahogy a felperes arra helyesen utalt - nem a szerződésben kikötött elállási jogra hivatkozott.

Ezen körülménnyel és az írásbeli szerződéses nyilatkozatok tartalmával szemben **"B"** és **"C"** nyilatkozatai - figyelemmel azok fentebb már részletezett sajátosságaira - nem alkalmasak az alperes állításának minden kétséget kizáró bizonyítására.

A fentebb kifejtett - az elsőfokú bíróságtól eltérő - álláspontja folytán az ítéletábra megállapította, hogy az alperes elállási jogot jogszerűen nem gyakorolhatott, a felperestől átvett termékek árát a Ptk. 379. §. (1) bekezdése, míg annak késedelmi kamatait a Ptk. 301. §. (1), valamint a 301/A §. (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezések alapján köteles megfizetni a felperesnek.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra a megyei bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta. Az alperes a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperesnek az összesen 995.000,- Ft lerótt kereseti és

fellebbezési illetékből, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdés a.) pontja és (5), továbbá (6) bekezdése szerint megállapított, az ÁFA-t is magában foglaló első- és másodfokú ügyvédi munkadíjból álló perköltséget.

Győr, 2010. február 16. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Maurer Ádám sk.	Szalay Róbert sk.
előadó bíró	bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: